

Vilda visenter i skogsbrynet [Free-living bison in an meadow near the forest (photo Janus Sochacki), below, one of the many lakes in Borecka Forest (photo Tommy Svensson)].

Boreka Forest

Visenter, skogar och sjöar

*Den 9:e Internationella vetenskapliga visentkonferensen
hölls 22-23 september 2011, i Malinowka, i norra Polen*

*Tommy Svensson
EBCC Skandinavien*

Stolt guidar oss Jägmästare Krystof Wyrobek i Borki Nationalpark. [Forester Krystof Wyrobek show us, not without pride, the Borki Nationalpark] (photo Janus Sochacki)

Gömda långt in i de djupa skogarna i nordöstra hörnet av Polen, i Borecka Forest, finns 80 vilda visenter som skogsförvaltningen i Borki stolt visade upp. Här i den mörka skogen, bland de "tusen sjöarnas land", i det soliga och varma höstvädret hölls den 9:e internationella vetenskapliga visentkonferensen, i Malinowka utanför staden ELK . Inbjudna forskare, skogsfolk, studenter och visentexperter från hela Europa träffades och utbytte erfarenheter. Kongressen organiserades av "Bison Friend Society" i samarbete med skogsdistriktet i Borki.

Bilder: Borki National Park (ovan och nedan Tommy Svensson)

Visenter, skogar och sjöar

Borecka Forest ligger i Lasy län i landskapet Mazurien och tillhör tillsammans med grannen i väster Warmi – "de stora sjöarnas landskap – Warmia-Mazurien". Borki skogsvårdsdistrikt förvaltar på ett fantastiskt sätt det 25 907 ha stora skogsområdet genom att kombinera skogsförvaltning, ekologi, och turism. Här skyddas mängder med sällsynta djur och växter i de 4 nationalparkerna och 8 naturreservaten. Deras stolthet är de 80 vilda frilevande visenterna men här finns också älgar, kronhjortar, vargar, lodjur och sällsynta fåglar som olika hackspettsarter och svart stork.

Den 9:e internationella vetenskapliga visentkonferensen hade samlat närmare 90 forskare, studenter, skogsfolk och experter som under två intensiva dagar presenterade sin forskning med föredrag, artiklar och posters. Sedan starten har denna årliga konferens vuxit för varje år. I år inleddes den med ett tal från biträdande

miljöministern. Bevarandet av visenterna är en stor nationell angelägenhet i Polen som prioriterar en omfattande forskning inom alla områden. Evenemanget är en viktig mötesplats för att utbyta erfarenheter som kan leda till mera effektiva åtgärder för att öka antalet visenter i världen. Förbättra livsbetingelserna både i det vilda och i fångenskap samt ge nya riktlinjer till forskningen de kommande åren.

Förutom själva konferensen hölls flera möten; exempelvis omvaldes professor Wanda Olech på nytt till ordförande för "European Bison Friend Society" och som också var organisatör för konferensen. EBCC European Bison Conservation Center höll möte och diskuterad aktuella frågor.

En utmärkelse instiftades förra året för att hedra personer eller institutioner som har medverkat till skyddet av visenten som art.

År 2011 års pris gick till Maria Melin en regional miljövärdare i Olsztyn, Krystof Wyrobek jägmästare och ansvarig för Borki skogsförvaltning, och direktör Richard Ziemblicki ansvarig för den statliga skogsförvaltningen i Bialystok. Dessutom hedrades i år två gifta par; det polska paret prof. Krasinska och Dr Margaret A. Zbigniew Krasinski från Bialowieza och det tyska veterinärparet Viola och Lothar Härtel från Damerower Werder. Undertecknad hade förmånen att bli hedrad med denna utmärkelse 2010.

Summary The 9th international Scientific Conference "The Bison, Forests, Lakes" was held in North-East Poland in the Borecka Forest. Organizer was The European Bison Friends Society with Borki Forestry. They manage forest area of 25.907 ha in 5 counties in Warmia-Mazuri voivodeship. Their big Pride is the 80 free-living bison in the Forest. Scientists, forester's, students and experts from whole Europe held in two intensive days presentations and discussions about European bison experiences and research.

Bild: Rapporter från olika forskare i Europa (Tommy Svensson)

Bevarandearbete med visenter i det vilda, "in situ".

[In situ conservation of European bison in the world]

Konferensen inleddes med en tillbakablick av koordinatören för visenter i "European Conservation Program", professor Wanda Olech, Warsaw University of Life Sciences.

Årets rapporter från de vilda populationerna kom från Polen naturligtvis, men även från Vitryssland, Ukraina och Ryssland.

I Polen pågår det en omfattande forskning och de vilda populationerna är nogt övervakade. Borki skogsförvaltning berättade om sitt arbete med att förvalta visenterna i Borecka Forest. Årets tema var hur visenter förflyttar sig, mellan årstiderna i sina områden men också hur de emigrerar till andra områden. I söder, i de Karpatiska bergen, där de skandinaviska visenterna lever, följs populationen noggrant. I en nyligen avslutad flerårig studie från Bialowieza skogen berättades om det är möjligt att skapa gröna korridorer för att möjliggöra emigration. På den andra sidan gränsen av Bialowieza skogen, i Vitryssland, pågår också ett stort återinplanteringsarbete. I Ryssland, som kanske har de största orörda områdena, pågår på flera platser utplantering av visenter. Vi har också nu under flera år följt den dramatiska och tragiska minskningen av de vilda visenterna i Ukraina. Alla föredragshållarna kunde visa på hur lätt det är att utrota en art och hur svårt det sedan är att försöka återuppbygga en ny population igen.

GPS övervakning av vilda visenter

[Use of telemetry in the management of the bison herd in Western Pomerania, but even about the tragic accident on roads where bison are killed]

Ett av de mera uppskattade föredragen var från Västra Pommern och hur GPS kan vara en effektiv metod för att övervaka en vild population av visenter. Forskarna kunde, genom denna och andra studier, förutse olika beteenden hos visenterna. Bland annat kunde de numera förutse när en ko skulle kalva eller påvisa om ett djur blivit skadat på grund av en trafikolycka,

genom att följa deras rörelser med GPS. Bilder från trafikskadade och dödade visenter engagerade de flesta i publiken. I detta området trafikdödade fem visenter 2011.

Bevarandeprogrammet för visenter i Polen, "ex situ"

[Ex situ Conservation Program of European bison in Poland]

I Polen pågår ett stort projekt för att säkerställa att visentpopulationen både i naturen men även i uppfödningssentra och djurparker. En viktig del i arbetet är att säkerställa den genetiska variationen bland visenterna. Det är här djur som är uppfödda under kontrollerade förhållanden, med spårbar härstamning, kan bidra till räddningsarbetet. Utvalda djur återinplanteras sedan i de vilda populationerna där de kan öka den genetiska mångfalden. I Polen arbetar de också med att bygga upp en spermabank för en framtida DNA-pool. I arbetet ingår också att öka samarbetet mellan uppfödarna i Europa. Viktiga utländska uppfödningar som de i Tyskland och Sverige är också med i detta samarbete. Bland annat visades bilder från besök i Avesta och Eriksberg som en illustration av samarbete med uppfödare. Alla fångenskapsuppfödda visenter i Polen, även de från djurparkerna, ingår i "Ex situ Conservation Program" som leds av Warsaw University of Life Sciences.

Flera kända uppfödningar i Polen rapporterade om sina utvecklingsarbeten, som har möjliggjorts tack vare av EU finansieringar. En rolig detalj var, eftersom jag själv arbetar med EU finansiering, en uppfödare som berättade; *"Att göra arbetet är ju inte så svårt, däremot de finansiella rapporterna, det är en annan sak.."*

Visentpass för återinplantering

Den Internationella Stamboken (EBPB) är en viktig part i arbetet med återuppbyggnaden av arten och för forskningen. Det är endast visenter med spårbar härkomst som är intressanta för återutplanteringar i det fria.

För att säkerställa och kvalitetsgranska fakta uppgifter arbetar, sedan många år, EBPB tillsammans med EBCC och dess regionala koordinatörer, uppfödare och visent ägare. EBCC Skandinavien rapporterar varje månad till EBPB för att säkerställa så aktuell data som möjligt. Ambitionen är att skapa ett samarbete över gränserna, oavsett vem som fött upp visenterna, så att viktiga individer kan användas som avelsdjur eller för återinplanteringar i det vilda.

Pszczyna världens äldsta och kanske även modernaste uppfödning anläggning (Zbigniew Rys)

Utflykt till Borecka Forest

Andra dagen tillbringades ute i det fria. Vi fick en guidad tur till fots genom den fantastiskt vackra Borecka skogen. Personal från skogsbruksministeriet visade oss runt och berättade om deras framgångsrika arbete med att återinplantera visenterna i skogen.

Borki skogsförvaltning arbetar med ekologi och skydd av hotade arter, informerar skolor i kombination med turism och traditionell skogsskötsel.

Vilda visenter utfodras på vintern i Borki Nationalpark från 2008 (Tommy Svensson)

Konferensen är också en viktig mötesplats för att skapa nätverk, delta i intressanta diskussioner med kollegor och naturligtvis träffa gamla och nya vänner – **prata visentligheter**. (Janush Sochacki)

I byarna runt Borecka Forest fins stort kunnande om träslöjd och fantastiska skulpturer, bla en stor trä visent och ett helt värdshus med sniderier och fantastiskt god mat (Tommy Svensson)

